

VEIKSNIAI, ĮTAKOJANTYS STUDIJŲ NUTRAUKIMĄ AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE

Aldona Černiauskienė
Eslanda Mockevičienė
Šiaulių kolegija,
Aušros al. 40, Šiauliai

Anotacija

Aukštosiose mokyklose dėl subjektyvių ir objektyvių priežasčių pastebimas didėjantis studentų išstojimo (nubyrėjimo) procesas, kuris asmeniniu ir valstybiniu požiūriu yra nepageidautinas. Remiantis 2008 mokslo metais Šiaulių kolegijos (ŠK) Karjeros centro atlikto tyrimo „Studijų Šiaulių kolegijoje nutraukimo priežastys“ duomenimis, straipsnyje analizuojamos studentų „nubyrėjimo“ Šiaulių kolegijoje priežastys, pateikiami studijas paliekančiųjų sociodemografiniai duomenys: pasiskirstymas pagal lytį, amžių, įstojimo metus, studijų formą, programą, kursą.

Raktiniai žodžiai: studijų nutraukimas, studijų nutraukimą lemiantys veiksniai.

Įvadas

Socialiniame žmonių gyvenime vyksta nuolatinė kaita. Studijos aukštojoje mokykloje sąlygoja tam tikro socialinio statuso įgijimą ir įtvirtinimą. Studento statusas žinių visuomenėje yra pakankamai aukštai kotiruojamas (Gurklienė, Marcinkevičienė, 2004). Studento noras įgyti aukštąjį išsilavinimą bei tinkamą kvalifikacinį laipsnį – nėra lengvas kelias. Minėtos autorės teigia, kad studentai kasdien susiduria su prieštaravimu tarp siekio tapti diplomuotu specialistu ir galimybės tai įgyvendinti. Ne visi geba sėkmingai studijuoti, įvykdyti visus pasirinktos studijų programos tikslus, laiku baigti studijas ir gauti diplomą, liudijantį profesinės kvalifikacijos įgijimą. Daliai studentų to padaryti nepavyksta: jie turi ieškoti kitų galimybių savo socialinei padėčiai pakeisti. Studijų nutraukimas aukštojoje mokykloje, kaip studentų socialinio mobilumo reiškinys, atsiranda kartu su pačių studentų statusu (Leonavičius, 2004).

Lietuvoje pirmąjį išsamų studijų nutraukimo aukštojoje mokykloje priežasčių tyrimą atliko J. Leonavičius 1965 metais. Buvo surinkti 1964–1965 mokslo metų duomenys apie bendrą studentų skaičių ir palikusią studijas studentų skaičių, analizuotos studijų nutraukimo priežastys, jų dažniai bei formulotės priklausomai nuo studijų formos. Pats didžiausias studijų nutraukimo tyrimas vyko 1998–2002 metais vienu metu penkiose Kauno aukštosiose mokyklose (KMM, KTU, LKKI, LVA, LŽŪU). Tyrimui sudaryta didžiulė anketa, kurioje įvardintos 87 studijų nutraukimo priežastys. Detalus tyrimo instrumentarius bei metodika pateikiami J. Leonavičiaus monografijoje (2004).

Tyrimo problema ir aktualumas

Statistikos departamento duomenimis, aukštosiose mokyklose besimokančiųjų skaičius kasmet didėja: 2005–2006 m. m. aukštosiose mokyklose mokėsi 195,1 tūkst., 2006–2007 m. m. – 196,9 tūkst., 2007–2008 m. m. – 201,9 tūkst. studentų (Statistikos departamentas, 2008-10-20). Didėjant šiam skaičiui, kartu didėja ir studijas nutraukiančiųjų studentų skaičius (Barkauskaitė, Gudžinskienė, 2006). Studentų „nubyrėjimą“ gali sąlygoti daugybė priežasčių: profesinio apsisprendimo nebuvimas, vertybinių orientacijų lygis, savo galimybių neįvertinimas, studijų programų sunkumai, šalies ekonomikos, politikos, edukacijos, kultūros ypatumų kaita, paties individo ekonominis-socialinis statusas, asmeninės problemos. Šiaulių kolegijoje taip pat daugėja studentų, paliekančių studijas, skaičius, kuris Kolegijos ir valstybiniu požiūriu yra nepageidautinas, nuostolingas.

Tyrimo objektas: Studijų Šiaulių kolegijoje nutraukimo priežastys.

Tyrimo tikslas: Išanalizuoti Šiaulių kolegijos studentų studijų nutraukimą lemiančias priežastis.

Tyrimo uždaviniai:

1. Atlikti studijas paliekančiųjų sociodemografinę analizę (lytis, įstojimo metai, amžius, studijų forma, kursas, studijų programa).
2. Aptarti studijų nutraukimą lemiančių veiksnių pasiskirstymą.
3. Įvertinti studijų nutraukimo priežastis, susijusias su studijų proceso organizavimu.
4. Išanalizuoti studijų nutraukimo priežastis, susijusias su mokymosi sunkumais.

5. Aptarti studijų nutraukimo priežastis, susijusias su asmenybės savybėmis, sveikatos ypatumais.

6. Identifikuoti studijų nutraukimo priežastis, susijusias su socialiniais-ekonominiais veiksniais.

Tyrimo metodika

Tyrimo buvo naudota prof. J. Leonavičiaus parengta anketa, kurią Šiaulių kolegijos Fakultetų tarybos adaptavo Kolegijos studentų populiacijai. Klausimyną sudarė uždari ir pusiau uždari klausimai, skirti tiriamųjų sociodemografinės charakteristikos įvertinimui, išstojimo iš aukštosios mokyklos priežasčių, susijusių su įvairiomis veiksmų grupėmis (studijų proceso organizavimo ypatumais, mokymosi sunkumais, asmenybės ir sveikatos ypatybėmis, socialiniais-ekonominiais niuansais) identifikavimui.

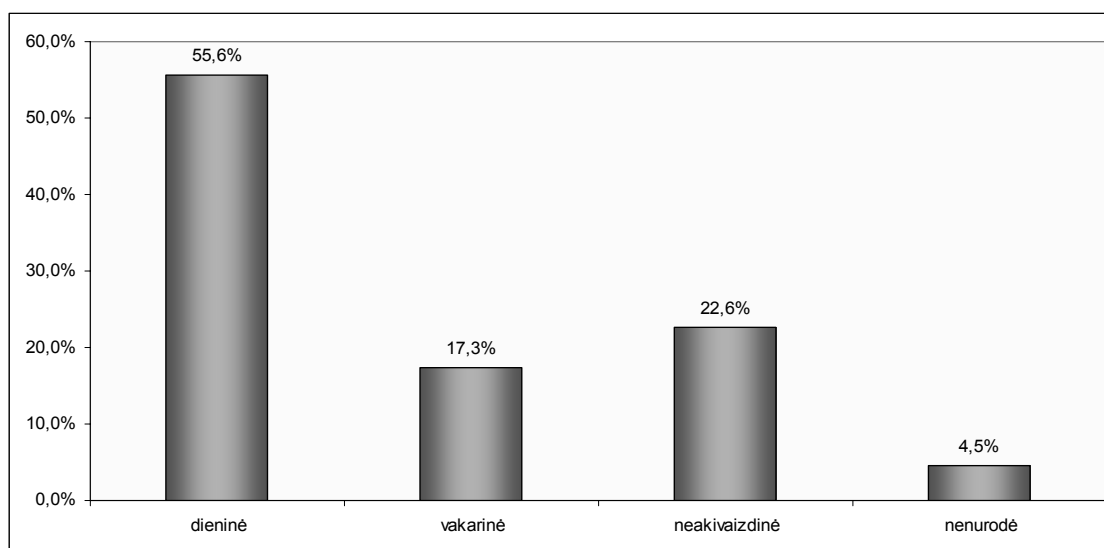
Karjeros centre apsilankiusiems studijas paliekantiems studentams buvo pateiktas klausimynas (anketa). Apklausoje dalyvavo 133 Šiaulių kolegiją 2007–2008 m. m. paliekantys studentai.

Tyrimo duomenų analizė

Respondentų sociodemografinė analizė

Tyrimo duomenimis, beveik du trečdaliai (63,9 %) studijas ŠK paliekančiųjų yra vyrai. Moterys sudaro 36,1 proc. visų tiriamųjų. Pažymėtina, kad pusė tiriamųjų (51,9 %) į Kolegiją įstojo 2007 m., beveik penktadalis (18,8 %) respondentų – 2006 m. Vėlesniais metais įstojusiujų procentinės dalys nėra didelės. Respondentų amžius svyruoja nuo 19 iki 48 metų. Gauti atsakymai rodo, kad didžioji dalis studijas paliekančiųjų yra jaunuoliai iki 25 metų. Ši grupė sudaro 84,1 proc. visų tiriamųjų.

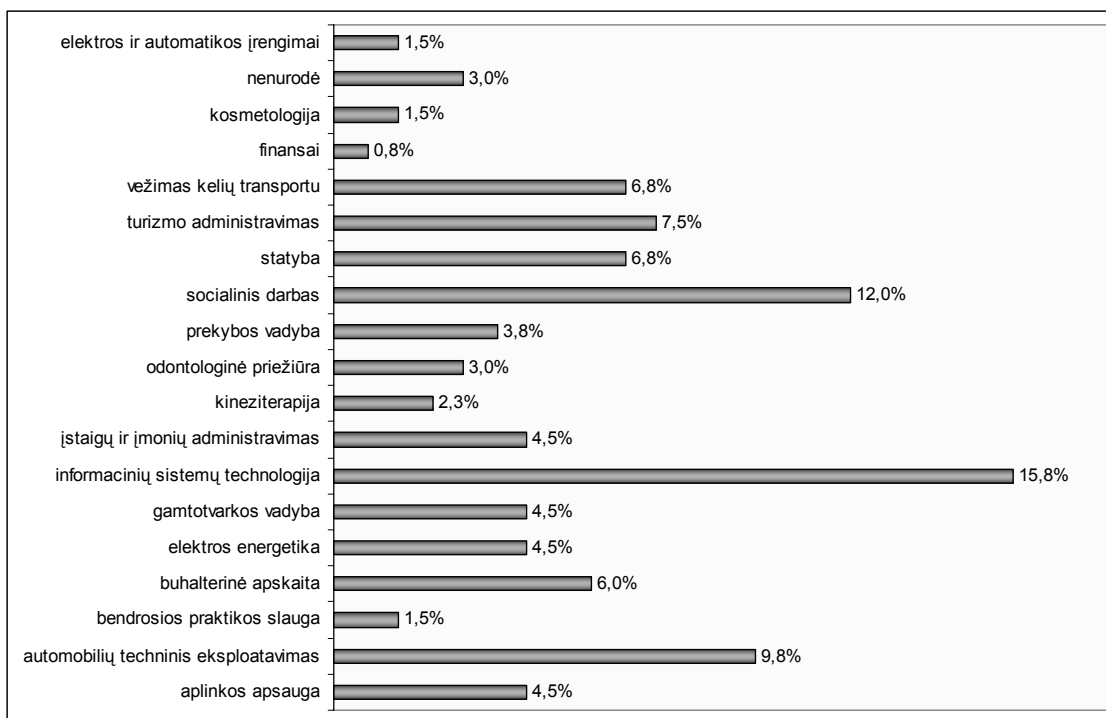
Šiaulių kolegijoje vykdomos dieninės, vakarinės ir neakivaizdinės studijos. Tyrimo duomenys rodo, kad 55,6 proc. studijas paliekančiųjų respondentų yra dieninių studijų studentai. Beveik ketvirtadalis (22,6 %) studijas paliekančių apklaustųjų – neakivaizdinės studijų formos studentai, šeštadalis (17,3 %) – vakarinės studijų formos respondentai (1 pav.).

1 pav. Studijas paliekančiųjų pasiskirstymas pagal studijų formą

Studijas paliekančiųjų tiriamųjų pasiskirstymas pagal kursus labai netolygus: 78,9 proc. studijas paliekančių apklaustųjų yra pirmakursiai, antrojo kurso studentai sudaro 15,8 proc. tyrimo dalyvių, o trečiojo kurso – 2,3 proc.

2 paveiksle pateikiamas studijas Šiaulių kolegijoje paliekančiųjų pasiskirstymas pagal studijų programas. Tyrimo rezultatai leidžia teigti, jog didžiausias studijas paliekančiųjų skaičius yra technologijos mokslų studijų srityje ir sudaro pusę (49,7 %) visų apklaustųjų. Pasak M. Barkauskaitės ir V. Gudžinskienės (2006), dauguma „stipriausiųjų“ abiturientų renkasi humanitarinius ir socialinius mokslus, o tikslieji mokslai lieka silpniesiems. Informacinių sistemų technologijos studijų programą ŠK paliko 15,8 proc. respondentų, automobilių techninio eksploatavimo studijų programą – 9,8 proc. apklaustųjų. Šį reiškinį patvirtina tai, kad technologijos mokslų studijų sritį dažniausiai renkasi „silpnieji“ abiturientai. Socialinių mokslų studijų srityje studijas nutraukė trečdalis (39,1 %) tirtų studentų. Daugiausia apklaustųjų paliko socialinio darbo (12 %) ir turizmo administravimo (7,5 %) studijų programas. Biomedicinos mokslų studijų srityje studijas paliekančiųjų skaičius yra mažiausias ir sudaro 8,3 proc. visų tirtų studentų.

2 pav. Studijas paliekančiųjų pasiskirstymas pagal studijų programas

Studijų nutraukimą lemiantys veiksniai

Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu 2005 m. buvo atliktas tyrimas „Studentų išstožimo iš aukštosios mokyklos (nubyrėjimo) priežastys ir mastai“. Tyrime išskiriamos keturios pagrindinių veiksnių, dėl kurių studentai aukštosiose mokyklose palieka studijas, grupės: socialiniai-ekonominiai, mokymosi sunkumų, asmeninių savybių ir sveikatos ypatybių bei studijų proceso organizavimo veiksniai. Atliktas tyrimas atskleidė, kad dažniausiai studentai nutraukia studijas dėl socialinių-ekonominių veiksnių. Įvairių veiksnių procentinis pasiskirstymas pateikiamas žemiau esančioje lentelėje.

Socialiniai – ekonominiai veiksniai	
Galimybė užsidirbti užsienyje	72,5%
Per didelis mokestis už studijas	71,9%
Pasiūlymas dirbti gerai apmokamą darbą	71,8%
Studijų ir darbo nesuderinamumas	64,2%
Gimdymo ir vaiko priežiūros atostogos	52,7%
Mokymosi sunkumai	
Akademiniai įsiskolinimai	69%
Per didelis įsimenamos informacijos kiekis	41,7%
Nemokėjimas planuoti, dirbti su literatūra, savarankiškai rengtis seminarams ir pratyboms	41,5%
Asmeninės savybės ir sveikatos ypatybės	
Psichinės sveikatos pablogėjimas (depresija, nuovargis)	51,8%
Bendras sveikatos būklės pablogėjimas	43,8%
Studijų proceso organizavimas	
Didelis mokymosi krūvis	49,5%
Atsitiktinai pasirinkta studijų programa	46,7%
Menka studentų mokymosi motyvacija	38,2%
Neįdomi studijų programa	29,7%
Konfliktai su dėstytojais	25,7%

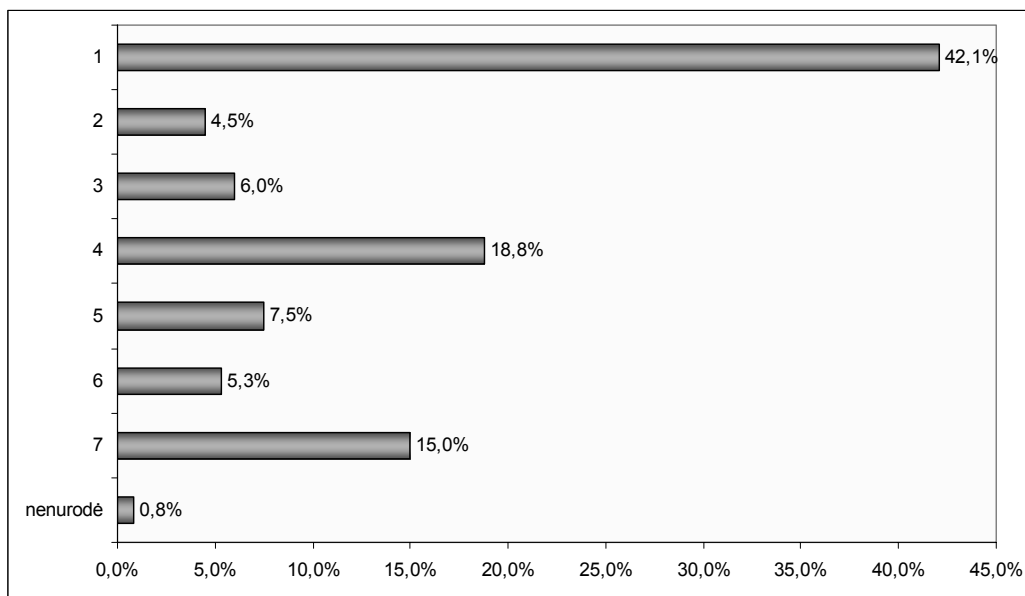
Remiantis Švietimo ir mokslo ministerijos tyrime išskirtomis studijų nutraukimą aukštojoje mokykloje lemiančiomis priežasčių grupėmis, analizuojama kiekvienos veiksnių grupės raiška Šiaulių kolegijoje.

Priežastys, susijusios su studijų proceso organizavimu. Kiekviena švietimo institucija kuria savo studijų proceso kokybės įgyvendinimo modelį. A. Juodaitytė (2007) nurodo,

kad viena iš reikšmingiausių kokybiškų studijų užtikrinimo sąlygų – gebėjimas į studijų proceso organizavimą žvelgti studento akimis. Studijų procesą panašiai apibūdino ir R. Laužackas (1997), pateikdamas ugdymo proceso apibūdinimą kaip dėstytojo ir studento pažintinės veiklos visumą.

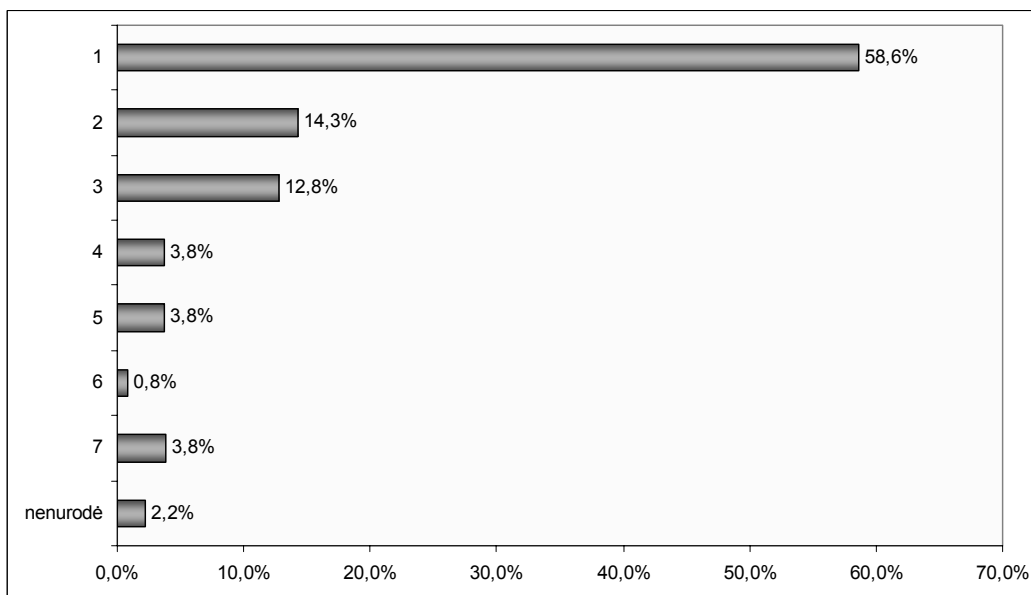
Klausimyne įvardintas studijų nutraukimo priežastis Šiaulių kolegijos studentai turėjo įvertinti 7 balų vertinimo sistema: 1 – labai nereikšminga priežastis, 7 – labai reikšminga priežastis.

Atlikus tyrimą paaiškėjo, kad penktadalis (20,3 %) studijas paliekančiųjų respondentų studijų programą rinkosi atsitiktinai, vadinasi, studijų programa neatitiko individualių asmenybės poreikių, ir tiriamieji buvo priversti studijas nutraukti (3 pav.). Beveik pusė (46,6 %) respondentų tvirtino, kad priežastis „atsitiktinis, neapgalvotas specialybės pasirinkimas“ jų apsisprendimui įtakos visiškai neturėjo.

3 pav. Atsitiktinis, neapgalvotas specialybės pasirinkimas

6,1 proc. respondentų studijų nutraukimą siejo su žemu įgytų žinių lygiu mokykloje. Du trečdaliai (67,6 %) tiriamųjų nurodė, jog studijų Šiaulių kolegijoje nutraukimas visiškai nesusijęs su mokykloje įgytomis žiniomis ar bendrojo išsilavinimo (žinių, gebėjimų) spragomis. 11,3 proc. apklaustųjų nurodė, jog išsigando pirmųjų studijų sunkumų (neparašytas kontrolinis, neišlaikytas egzaminas), tačiau dviem trečdaliams (66,1 %) studentų ši priežastis nebuvo dingstis „mesti“ studijas.

4 pav. Dėstytojų vengimas aiškinti studentams nesuprastus dalykus

Beveik trys ketvirtadaliai (72,9 %) apklaustųjų teigė, kad studentai bet kada gali kreiptis į dėstytoją ir sulaukti jo pagalbos. 4,6 proc. tiriamųjų teigė, kad dėstytojai vengia studentams aiškinti nesuprastus dalykus (4 pav.).

Tyrimas atskleidė, kad studentų ir dėstytojų santykiai tolerantiški, vyrauja abipusė pagarba. Tai patvirtino 76,7 proc. apklaustųjų.

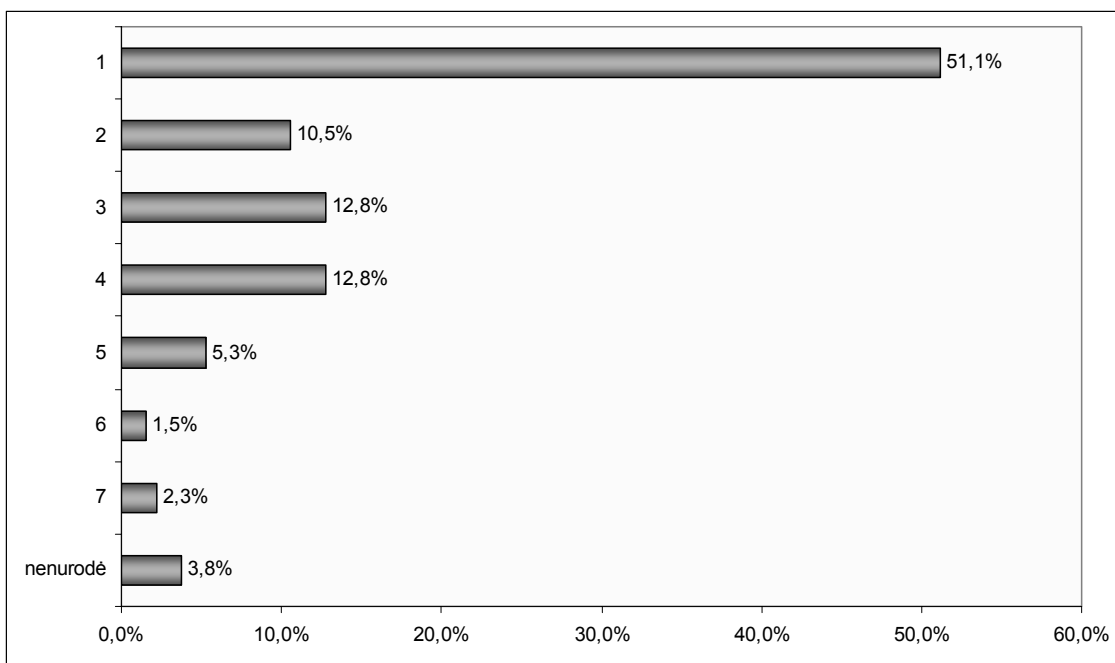
Gana didelę įtaką studentų apsisprendimui palikti studijas Šiaulių kolegijoje turėjo „nepasitenkinimas pasirinkta specialybe“. Tai buvo esminė priežastis, susijusi su studijų proceso organizavimu. Ją nurodė 12 proc. studijas paliekančių apklaustųjų. Galima teigti, jog konkreti studijų programa neatitiko studentų lūkesčių. Dauguma studentų studijų programą rinkosi, būdami labai jauni, dažnai turėdami paviršutinį suvokimą apie konkretaus specialisto veiklą.

Priežastys, lemiančios mokymosi sunkumus

M. Barkauskaitė ir V. Gudžinskienė (2006) įvardina ir kitas priežastis, dėl kurių studentai laikinai arba visai nutraukia studijas: mokymo(si) sunkumai, nemokėjimas tinkamai suplanuoti savarankiškoms studijoms skirtą laiką, įgūdžių dirbti su literatūra, pasirengti seminarams, pratyboms, atlikti savarankiškus darbus neturėjimas.

6,8 proc. ŠK tiriamųjų nurodė, kad nemoka tinkamai planuoti savo veiklą. 28,6 proc. apklaustųjų tvirtino, kad neįvertino skirtos užduoties sudėtingumo, dėl to savarankiškų darbų neparengė laiku. Tik nedidelė dalis tirtų studentų (4,6 %) pripažino, jog neturi savarankiško darbo įgūdžių dirbti su įvairiais informacijos šaltiniais, nesugeba savarankiškai studijuoti, t.y. tinkamai pasiruošti seminarams, pratyboms. Ketvirtadalis (28,6 %) apklaustųjų mano, kad jiems trūksta savarankiško darbo įgūdžių, 39,1 proc. nurodė, jog negeba prisiversti studijuoti reguliariai, sistemingai atlikti skirtas užduotis. 62,4 proc. respondentų akcentuoja, jog turi suformuotus savarankiško darbo įgūdžius ir geba studijuoti savarankiškai, tačiau tik pusė (53,4 %) apklaustųjų tiriamųjų tą darė reguliariai.

61,6 proc. Kolegijos tyrimo dalyvių mano, jog paskaitų metu gaunamas žinių kiekis yra optimalus, o 3,8 % apklaustųjų nurodo, kad gaunamą žinių kiekį sunku įsisavinti (5 pav.).

5 pav. Nesugebėjimas įvaldyti didelio kiekio paskaitų metu teikiamos medžiagos

Priežastys, susijusios su asmenybės savybėmis, sveikatos ypatumais

V. Gudžinskienės (2007) teigimu, prasta studentų sveikatos būklė glaudžiai susijusi su laiko planavimo įpročių stoka. Dalis studentų retai planuoja mokymosi ir laisvalaikio laiką, todėl, artėjant įvairių atsiskaitymų ar sesijos laikui, jaučia įtampą, baimę, nuolatinį nerimą bei nepasitikimą savimi ir išstojimo iš aukštosios mokyklos priežastimi įvardina žalingus įpročius ir įvairias priklausomybes.

Šiaulių kolegijoje atlikto tyrimo rezultatai leidžia daryti prielaidą, jog trys ketvirtadaliai (74,4 %) respondentų geba paskirstyti laiką tarp studijų, laisvalaikio, pareigų. Penktadalis (18,1 %) apklaustųjų nurodė, jog ne visuomet tinkamai susidėlioja prioritetus. 8,3 proc. studijas paliekančių tiriamųjų patvirtino, jog nesugebėjo atsispirti pramogų pasiūlai. Tai dažniausiai nutiko į Šiaulių studijuoti atvykusiems studentams, kurie nepajėgė racionaliai paskirstyti savo laiko. Jo kaip tik ir pritrūko sistemingsiems studijoms.

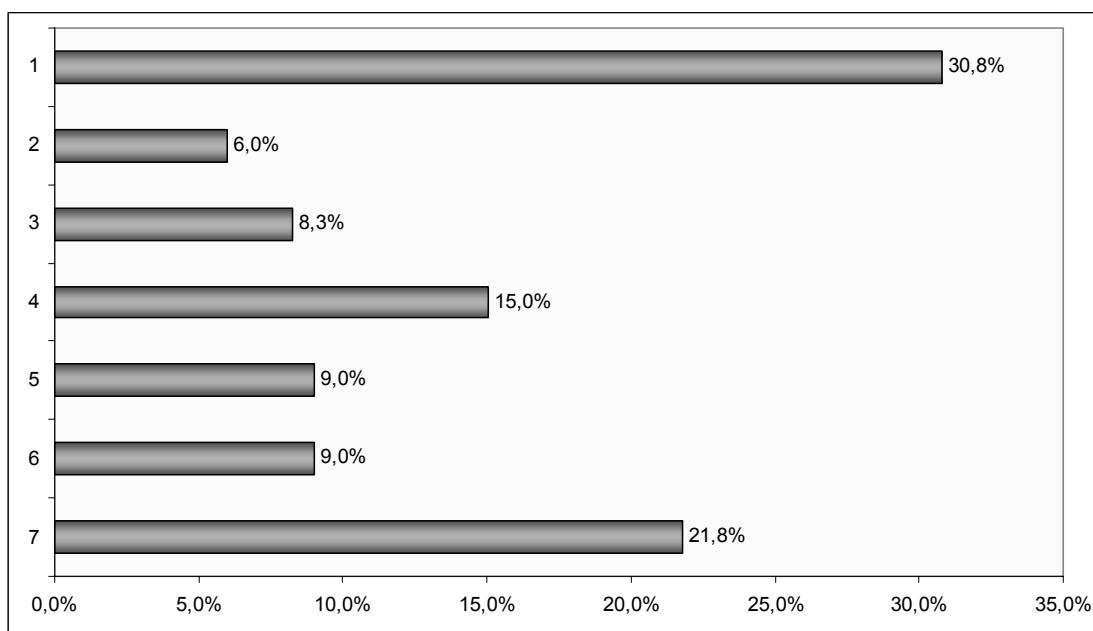
Sunkios šeimyninės aplinkybės privertė nutraukti studijas dešimtadalį (9,8 %) tyrime dalyvavusių studentų. Du trečdaliai (68,4 %) apklaustųjų nurodė, jog šeimos gerovė nebuvo studijų nutraukimą lėmusi priežastis.

Sveikatos problemos sutrukdė tęsti studijas 12 proc. tyrime dalyvavusių apklaustųjų. 15,1 proc. respondentų nurodė, kad sveikatos sutrikimai iš dalies apsprendė jų ketinimus nutraukti studijas aukštojoje mokykloje. Tyrimas atskleidė, kad 19-25 metų jaunuolių, nutraukusių studijas dėl sveikatos problemų, sudarė 87,1 proc. Galime teigti, jog šeimyninės problemos ir sveikatos sutrikimai buvo svarbios priežastys, dėl kurių studentai praleidinėjo paskaitas, užsiėmimus. Tai patvirtino 18,8 proc. apklaustųjų.

Priežastys, kurias lėmė socialiniai-ekonominiai veiksniai

Anot M. Gaigalienės (2006), studentai neadekvačiai vertina savo galimybes vienu metu realizuoti save kaip studentą ir kaip darbuotoją. Daliai studentų nepavyksta tikslingai suderinti darbą ir mokslą.

Dominuojanti priežastis, kurią nurodė dauguma studijas Šiaulių kolegijoje paliekančių studentų – darbo susiradimas (6 pav.). Trečdalis (30,8 %) apklaustųjų akcentavo, kad tai svarbiausia priežastis, kodėl tenka nutraukti studijas Šiaulių kolegijoje. Ketvirtadalis (21,4 %) respondentų teigė, kad jiems nepavyksta studijų derinti su darbu, todėl tiriamieji prioritetą teikė materialinės gerovės, finansinio stabilumo užsitikrinimui, o ne studijoms. Trečdalis (32,3 %) tyrime dalyvavusių respondentų nurodė, jog darbo susiradimas paskatino juos „mesti“ studijas. 36,8 proc. nurodė, jog studijų nutraukimą lėmė kiti veiksniai.

6 pav. Darbo susiradimas

13,5 proc. tiriamųjų nurodė, jog turi finansinių sunkumų ir už studijas susimokėti neturi galimybių. Kad trūksta lėšų net svarbiausių fiziologinių poreikių tenkinimui nurodė 16,5 proc. apklaustųjų. Beveik du trečdaliai (61,6 %) tyrime dalyvavusių studentų nurodė, jog ekonominiai veiksniai studijų Šiaulių kolegijoje nutraukimui įtakos neturi.

Tyrimo duomenimis, ketvirtadalis (24,8 %) apklaustųjų studentų išvyks dirbti į užsienį, dar ketvirtadalis (25,6 %) – turi tokį ketinimą. Beveik pusė apklaustųjų (45,9 %) nurodė, kad nesiruošia vykti uždarbiauti į kitas ES šalis, liks Lietuvoje.

Anketinės apklausos duomenimis, 78,2 proc. apklaustųjų sąmoningai rinkosi studijas Šiaulių kolegijoje, tikėdamiesi gauti naudingų žinių, įgyti profesinių įgūdžių bei tapti gerais konkrečios srities specialistais.

Atliekant studentų „nubyrėjimo“ tyrimus tikimasi, kad tai „padės geriau suvokti aukštojo mokslo kaip tikslo siekimo sėkmes ir nesėkmes, paskatins studentus siekti įsigyti kiek galima daugiau įgūdžių ir kompetencijų, geriau pasirengti būsimai aukštos kvalifikacijos specialisto veiklai. Aukštajai mokyklai ir kitoms su aukštojo mokslo sistema susijusioms institucijoms padės išsamiau susipažinti su studijų aukštojoje mokykloje procesu, aukštojo mokslo siekimo sėkmių ir nesėkmių priežastimis, suteiks informacijos apie teigiamus ir neigiamus su aukštos kvalifikacijos specialistų rengimu susijusius reiškinius, sudarys prielaidas operatyviau šalinti pasitaikančius negatyvius reiškinius“ (Leonavičius, 2004, p.10).

Išvados

- Tyrimo duomenimis, studijas ŠK nutraukė dvigubai daugiau vyrų (63,9 %) nei moterų (36,1 %). Pusė studijas paliekančių tiriamųjų – 2007 metais stojusieji į Šiaulių kolegiją. Jaunuoliai iki 25 metų sudaro 84,1 % visų studijas paliekančių apklaustųjų. Pusė (55,6 %) studijas nutraukiančių – dieninių studijų studentai. Didžioji dalis (78,9 %) studijas paliekančių tyrimo dalyvių – pirmakursiai. Pusė apklaustųjų (49,7 %) – technologijos mokslų studijų sritį paliekantys studentai.

- Pagrindinė studijų nutraukimo priežastis, susijusi su *studijų proceso organizavimu*, yra atsitiktinai pasirinkta studijų programa. Šią priežastį įvardijo penktadalis (20,3 %) studijas Šiaulių kolegijoje 2007–2008 m. m. palikusių respondentų.

- Svarbiausia priežastis, lėmusi *mokymosi sunkumus*, yra nesugebėjimas tinkamai planuoti savo veiklą bei laiku atlikti savarankiškus darbus. Tai nurodė 6,8 proc. tiriamųjų.

- Dėl *asmeninių priežasčių* – sveikatos problemų – studijas nutraukė beveik aštuntadalis (12 %) tyrime dalyvavusių apklaustųjų.

- *Socialiniai-ekonominiai veiksniai*, respondentų nuomone, dominuoja. Juos nurodė daugiausiai studijas palikusių respondentų: trečdalis (30,8 %) apklaustųjų pažymėjo, kad susirado „gerą“ darbą ir naujos darbinės veiklos nepavyksta derinti su studijomis; ketvirtadalis (24,8 %) tirtų studentų teigė, kad išvyksta dirbti į kitas ES šalis; beveik septintadalis (13,5 %) – neturi finansinių galimybių susimokėti už studijas.

Literatūra

1. Barkauskaitė M., Gudžinskienė V., 2006, *Studentų išstojimo iš aukštųjų universitetinių ir neuniversitetinių mokyklų dinamika 1999-2004 metais*. Pedagogika: mokslo darbai, 84, p. 53-58.

2. Gaigalienė M., 2006, *Studentų išstojimo iš aukštosios mokyklos priežastys, susijusios su studijų proceso organizavimu*. Pedagogika: mokslo darbai, 83, p. 122-127.

3. Gudžinskienė V., 2007, *Studentų išstojimo iš aukštosios mokyklos priežastys, susijusios su sveikatos ir asmenybės ypatumais*. Acta Paedagogica Vilnensia: mokslo darbų rinkinys, T. 9, p. 96-107.

4. Gurklienė A., Marcinkevičienė V., 2009, *Studijų nutraukimas kaip veiksnys, sąlygojantis kolegijos veiklą*. Šiuolaikinės technologijos: teorija, praktika, inovacijos (mokslinės praktinės konferencijos pranešimų medžiaga), 3, p. 58-64, Alytus, 2008.

5. Juodaitytė, A., 2007, *Studijų kokybė aukštojoje mokykloje: valdymo filosofija ir parakseologija*. Profesinės studijos: teorija ir praktika, 3, p. 30-39. Šiauliai: Šiaulių kolegijos leidybos centras.

6. Laužackas, R., 2005, *Profesinio rengimo metodologija. Monografija*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla.

7. Leonavičius J., 2004, *Studentų socialinės padėties kaita ir jos priežastys. Monografija*. Kaunas: Technologija.

8. *Besimokantieji. Požymiai: lytis, švietimo lygmuo ir mokslo metai*. Prieiga per internetą 2008–10–20: <http://db1.stat.gov.lt/statbank/selectvarval/saveselections>.

THE MAIN FACTORS INFLUENCING THE INTERRUPTION OF STUDIES AT A HIGH SCHOOL

Recently, universities and colleges due to subjective and objective reasons are undergoing the process of students' withdrawal (wastage) that is unacceptable on both: personal and governmental attitudes. The article represents research "The Reasons of Students' Wastage in Šiauliai College" data collected by Career Center and analyses the main wastage reasons. The socio-graphic information (gender, age, college entrance year, studies form, studies curriculum, course) about drop-outs are given in the article.

Key words: the interruption of studies, factors influencing the interruption of studies.